

På "Wiking" toket

III. DEL

Kamplarm fra Rawa, Ruska til breddene av Dnjepr.

Aust i Europa der hvor steppene begynner, lever det også mennesker. Over alt hvor en ferdes treffer en på mennesker, de bor her og der, arbeider og ånder og trækker på hverandre hvor en kommer hen i verden. Men der i Aust-Europa, i kanten av de endeløse skogene på grensen innover mot Russland hvor steppene begynner, lever det et merkelig folkeferd. Menneskene der er små og svarte, ansiktene er runde og nesen uten ben. Mennene arbeider ikke, de lever i skyggen i dobbelt forstand. Hele dagen dovnar de seg på skyggefulle steder og klærne er frynsete. Både mennene og klærne er overordentlig skitne, og helst fordriver disse mannfolk tiden med å pirke seg i tennene med et strå. Det hender så lite i deres verden, heller ikke bryr de seg om noen ting. Deres boliger er små leirhytter med stratak, og på kjøkkenet tumler massevis av unger og dyr av alle slag omkring på golvet.

Men der i Aust-Europa, hvor steppene begynner, lever det et merkelig folkeferd.

Kvinnene strevet og maset hele dagen, skrapte mukk av jordgolvet, arbeidet med jorden, lagde mat og fødte unger. De falt tidlig av og ble hurtig stygge, men oppnådde som regel en høy alder.

Vi lå i forskjellige landsbyer et stykke nord for Lublin, byen med de mange jøder, byen som ble dysset inn i natten under den monotone melodien fra Ghetto. Det var jødene som sang lovsangen til Jahve, — eller var det klagesangen.

Det var midtsommer og stekende varmt, bare natten var sval. Det var nesten ugjorlig å arbeide om dagen, men det ble uttrykkelig forlangt innsatsberedskap, og derfor var det nok å gjøre for alle.

Dagene gikk med pussing av våpen, etterseing og proving av redskap og materiell. En som ikke har kjennskap til det har ingen anelse om hva en fullmotorisert divisjon har av utstyr. Det er spesialfartøyer av alle slag, panser, speidervogner, stormkanoner, trekkmaskiner i alle størrel-

ser, pansrete mannskapsvogner, alminnelige mannskapsvogner, spesialfartøyer for pionerene, små og store lastebiler, spesialbiler i alle størrelser, motorsykler og ellers alle slags våpen fra store kanoner til små nette pistoler m. m. Alt dette skulde ettersees og trimmes så divisjonen når som helst skulde kunne være innsatsberedt.

Nordmennene kom ikke til samlet innsats. De ble spredt rundt om i de forskjellige regimentet og der fordelt i kompaniene. Men over alt fant en dem. I de myke polske vårvelder oppsøkte vi hverandre og fortalte nytt og spurte hverandre ut om hvordan kameratene hadde det.

Om nettene ble det oppstilt feltvakter, og geværene var skarpladd. Det var selsomt å gå fram og tilbake på post i de myke, polske netter. Det var så stille over alt, bare hærskarer av mygg summet i luften. Men stillheten ble bare tydeligere av det. Noen mil borte var den russiske grensen, og bak dem gikk soldater på vakt som vi.

Hvis det gikk to poster sammen, talte de gjerne om dette, og om hvorfor de egentlig lå her.

Men det kunde også bli snakk om andre ting, kanskje nettopp fordi ingen visste hva som var på ferde, og fordi frykten for Russland fikk tankene til å søke tilbake. Det var så mye som var å tenke på med dem heime, og det var mange som betrodde en kamerat forskjellige ting og hjerteanliggende.

Det var no gjenten som gråt da han reiste, og han hadde gjort seg hard. Mon tro om han no fikk se henne igjen. Og han la ut om gjenten hvor vakker hun var — at det ikke fantes maken. Og kameraten spurte hvor gammel hun var og benyttet anledningen til å fortelle om sin, enten det no var Gisella fra Berlin, Trude fra Amsterdam eller Solveig og Ingjerd. Det var det samme.

— In melner Heimat da blühen de Rosen —

Og det første mote fikk sitt romantiske skjær, det var enda våren for et par år tilbake. Snøen var smeltet for lenge siden. Bjørken hadde nyss tatt brudedrakt på. Over en yr jord lyste en velsignet vårsol, og småbekkene glitret om kapp, og noken klemte på harpen sin en lovsang i hver rislende dråpe fordi vinteren var forbi. Og som bjørken sprang også ungjenten ut i vårsolen, og deres lette gewandter stod ikke tilbake. Vår vinden leikete hjerteløst med sommerkjolen, og sinnene lengtet. Da hadde de truffet hverandre. De stod plutselig ansikt til ansikt og tittet forskende på hverandre. Hadde de ikke sett hverandre før? Han hadde boyet lett på hodet og latt som han kjente henne. Da lo hun, og øynene lyste.

Så lys levende var hun og henrivende. Den blomstrete vårkjolen satt stramt om midjen, og skjortet beveget seg kåt og livsglad i solgangsvinden. Vakker var hun, et friskt, ovalt ansikt med fin teint, og leppene lyste som kirsebær sensommer. Nesen var smal og rett.

Slik hadde det gått for seg. Hvor gammel hun var? Si det. Tyve år, en blomst. Herregud...

Så trasket de på vakt i de polske netter og den siste natten for 22. juni 1941.

Tidlig om morgenen den dagen ble kompaniene samlet hver for seg der de lå i beredskapsstilling, og kompanisjefen leste Der Führers dagsbefaling til oss soldater på austfronten mens kompaniene stod i giv akt.

«Soldater på Austfronten! I dette øyeblikk fullbyrdes den oppmarsj som i utstrekning og omfang er den største verden noen gang har sett...»

PÅ «WIKING»-TOKT er boken om divisjon «Wiking», og i store trekk beretningen om de norske frivillige og deres innsats i denne stolte pansergrenaderdivisjon. Boken vrirler av opplevelser, alvorlige, spennende og muntre episoder.

Forfatteren, Rittf. Per Pedersen deltok tre år som aktiv soldat i «Wiking».

Frametter vegen og ned i grøften lå flere sønderskutte panservogner.

Slik begynte der Führers dagsbefaling. Stillhet.

Der Führer hadde lagt utviklingen i soldater hånd, og han stolte på dem.

Den kvelden dro vi austover. Divisjon «Wiking» samlet seg i Lublin og dro rett mot sør-aus Ved midnattstiden lå vi tett opp til den russiske grensen. Fortroppene var allerede over og kapp.

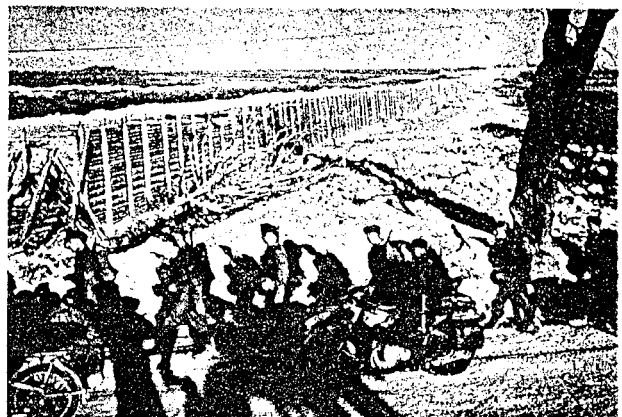
Fjernt lod larmen fra kanonene, svake drøn i sommernatten. På vegen flokkedes guttene seg — gikk opp og ned. Ventet.

Maskingeværene hamret i det fjerne, lyske store streifte himlen. Månen lyste hvitt, og trærne kastet lange skygger.

I grålysningen neste morgen satte divisjonen seg i bevegelse. Det bar nedover en dalside mot grensen.

På høyre siden av vegen ned til Rawa Rusk stod et enslig skilt: «Vorsicht Feindeinsicht».

Så rullet bilene over grensen, en etter en passerte de den oppslåtte bommen som marker skillet. Pionerene hadde vært snare i vendinger. Det var rolig langs grensen no, og tyske vaktposter vandret fram og tilbake ved bomme for kort tid siden hadde det stått russiske vaktposter her — og speidet mot vest, inn i mørket. No nikkede de tyske vaktposter på hodet idet rullet forbi. Det lå noen lik ved siden av vegen i en skyttergrav som løp på skrått oppover. I lå der med brustne øyne i underlig forvridd stillinger. Litt nyfikne glante vi på disse liker og grosset litt. Det lå en to, tre ved siden av

Over grensen.

hverandre, dessuten en del våpen. Langsamt gikk det innover i Russland. Når fortroppene støtte på motstand stod kolonnen stille. Vi kjørte forbi de første pansergravene, en mine gikk i luften og det første nære smell fikk mange til å fare sammen. Langs pansergravene var det forskjellige bunkersystemer, men alt var sprengt og ødelagt. Grenselandsbyene var jevnet med jorden, bare rykende ruiner og en del skorsteiner stod igjen. På begge sider av vegen stod skogen mørk og stille, vi hadde vært undervegs hele dagen og var allerede noen mil inne i Russland. Frametter vegen og nede i grøften lå flere sønderskutte panservogner, de lå der utbrente og med åpne tårnluker. Det var flest av de små lette panservognene, men også tunge 52-tonns kolosser med flere kanoner og maskingeværer. Mangfoldige flak- og panserkanoner stod ene og forlatt og her og der var veglegemet opprevet av granater. Hestelik med gassprengte mager og enetarmen hengende ut lå med sprikende ben, liksom i krampe. Mellom dem, soldaterlik i brune uniformer, noen svartbrente, andre med ansiktene presset ned i jorden, ørene og håret var bedekket med jord.

«Døden er rar og første gang virker den deprimerende, men de levende er enda rarer... De måtte absolutt, titt på likene og flokkedes om dem. En og annen veltet et lik rundt, kanskje på å se nærmere på det grinede ansiktet. Men det var i begynnelsen. Seinare gjorde ingen ting inntrykk mer.

I vest hang et rødfjølett skjær igjen på himlen. Dagen måtte vike for natten. Den første natt i Russland.

Kolonnen ble stående på vegen og vakter ble satt ut. Guttene rullet seg inn i teltdukene og seg til å sove på vegen. En underlig stille lyd fylte natten, av og til avbrutt av fjerne drønn av kanoner. Fortroppene stod allerede foran Lemberg, ble det fortalt. Vaktpostene vandret fram og tilbake, fram og tilbake. Gled av og til inn i skogen, kvister knekkes, av og til falt et skudd. Så ble det urolig ved noen kjøretøyer, litt mumling og forsiktig hvisken. Den nye vekten ble purret.

Neste dag støtte divisjon «Wilking» for full kraft mot Lemberg. Ved middagstider fikk vi øye på de første tårn og bygninger i horisonten. Det ble kjempet noen timer rundt om og i Lemberg, så rømte russerne byen. Her og der i gatene lå det en del døde og på den store åpne plassen foran GPU-bygningen samlet fangene seg.

Befolkningen var som fra seg av glede. På kort tid hadde de heist opp faner og flagg rundt om i byen. Men det var ikke lenger kommunistflagg, det var malt et hakekors på de grell-røde flaggene.

Over gatene ble det hengt ut store hvite duker, med innskriften: Leve de tyske soldater, leve Hitler o. s. v. Over alt langs hovedgatene samlet folk seg, de viftet med lommetørklær og ropte et eller annet høyt i begeistring, og da kolonnen tanset, trengte de seg om bilene og skravlet i g ustanselig, som om de var løst fra et eller annet.

Det var stor stas.

Bolsjevikene var ikke mer.

Det var det samme som frihet.

Men det lot til at folkene hadde lært mye i de tre Arene byen hadde vært i bolsjevikenes under. Ingen propaganda kunde ha fortalt dem er enn disse tre års undertrykkelse viste dem i en sorgelig anskuelsesundervisning. Typisk var det i hvert fall at enno før byen var renset for fiendtlige soldater, snappet unge ukrainske pikere geværene fra de døde russerne og hentet jødene fram fra deres smutthuller.

To år er ingen lang tid, men den må ha vært temmelig hard for Lembergs befolkning. De bar no et innsett hat mot undertrykkerne og i sitt raseri mot bodlene opplevet de i hvert fall å finne årsaken til ondet.

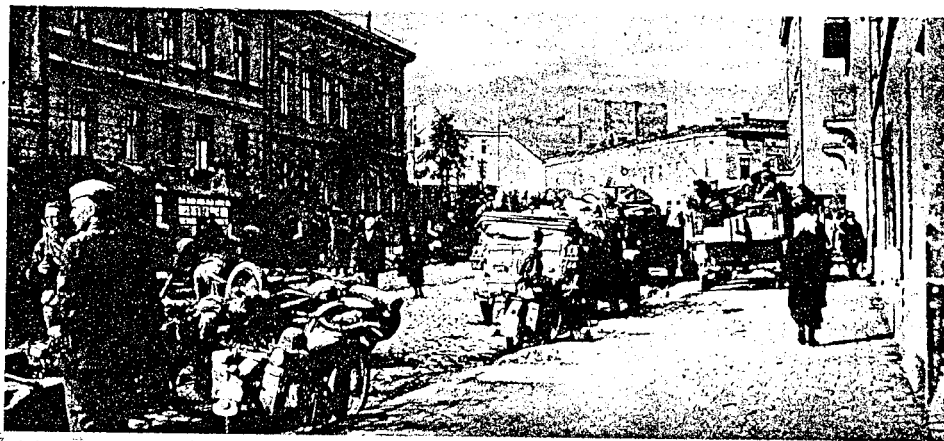
Det var som ellers i verden jødene.

Så kom da de unge polsk-ukrainske pikene med gevær på skuldrene og jødebeholdningen fram seg. Vi forstod også snart hvorfor befolkningen reagerte slik, en del av oss fikk kaste et blikk ned i GPU-kjellerne. Det var ikke til å holde ut.

Etter den dag var det ingen som syntes synd på jødene, tvert imot.

Men enda et minne sitter igjen fra denne byen, selve undertonen i denne sprøe, trange og skjellvende storbymelodi. Det var de barberte, fillete og fattige gateguttene bønn etter mat, etter brød: Pan, — Cleb — Bester Herr, gib mir Brot. Sultne og tiggende.

Etter noen timers opphold i byen gikk divisjonen på ny til angrep. Det gjaldt å forfølge fienden og ikke la ham komme tilbake, ikke la

Lemberg er inntatt.

ham sette seg fast noe sted. På kryss og tvers grep divisjon «Wilking» inn i Austrømmet, hogg inn ett sted, dreiet av et annet sted, splittet og tok fanger. Det ble tatt tusener av fanger, utallige pansere ble skutt i stykker. Ved Slotzow kom det til et stort panserslag, men helt overrumpende for fienden. Etter en ettermiddag i heftig kamp lot han 47 pansere i stikken og overgav seg.

Vegen var fri til Tarnopol.

Men her falt første nordmannen. Det var
H-Uscha. Oppen.

Frisk og sterk hugget divisjonen seg videre austover. Den hadde et overmål av kraft. Det formelig sydet av innsatsberedskap hos guttene. Men divisjonen tapte ikke disiplin og øyeblikk, den kjørte med stramme tøyler. Dessuten var det hogsommer i Russland. Det ble lettet på uniformene, dette gav følelsen av frihet. Hittil hadde vi bare hatt føling med kaserneliv og den strenge uniformdisiplin som hersket der, no kunde vi trygt gå i lettere tøy. Badebuksen var et yndet plagg. I dirrende hete gikk vi til innsats med nesten ikke noe på kroppen. Huden ble brun, og maten var god. Som no f. eks. etter angrepet på Tarnopol, da ble det ribbet og stekt gjess i alle kompaniene. Det var et rikt bytte.

Vi hadde nok lagt merke til de mange gåsedammene i og omkring Tarnopol allerede før angrepet og skyndet på for å erobre byen. Bolsjevikene vartet opp med panser og grovt skyts, skarpskytterne lå på lur på hustakene bortover og plukket mangen én ut av rekkene. Det bar i veg uten hensyn, først nedover skråningene mot byen, men da åpnet fienden ild for alvor. Det ble å kaste seg flat og grave seg ned for et øyeblikk, men gjessene merket ikke stort til det hele. Av og til skvatt de opp når en granat slo ned like i nærheten, men ellers svømte de omkring som om det ikke skulde være krig i det hele tatt.

Sjefen i syvende batteri holdt ikke ut å se på all denne herligheten og snakket om gjessene i ett kjør. Til slutt ble Gunnar Vetlesen lei av å høre på pratet og sa: «Hvis det er slik at De vil ha en steik så kan jeg gå ned å hente en gåse». Gunnar Vetlesen var en snarrådig fyr fra Forsgrunn og hadde vært oppe i mye rart. Han kunde tillate seg å si noe slikt, selv om det kanskje var på spøk.

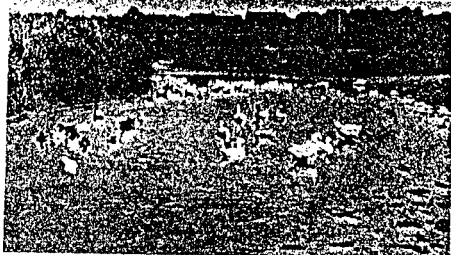
Men sjefen lo av ham og sa det turde han «sowieso nicht», dessuten var det bare et spørsmål om timer så var gjessene i vår hånd. Men dette kunde ikke

H-Uscha. Oppen.

han ut, og denne gangen bar han et stort brett i begge hender. Så la han på sprang oppover. Av og til la han seg forsiktig ned hvis bolsjevikene ble for nærgående og forsøkte å få ham på kornet. Hele tiden balanserte han brettet over hodet, av og til kastet han seg ned, men beholdt brettet i hendene. Det var et syn. Slik arbeidet han seg fram og oppover til han stod velberget hos sjefen med sin kostbare last. Først fikk han grundig kjøft, men da sjefen hadde satt tennene i det mørste gåsekjøttet, vanket det lovord. Han var en luring Vetlesen, — der hadde han vært inne i huset og stekt og laget i stand et herlig måltid, for hvorledes skulde han ellers fått gjort det?

Men no var Tarnopol omringet og artilleriet sang opp. Tolv kanoner sang opp samstundes. Det lynte i luften, granatene hylte av sted, drøn-

Vi hadde lagt merke til gåsedammene i og omkring Tarnopol.

nene var buldrende og intense, men der i byen var helvete løs. Hele Tarnopol lå i kruttøyk, og for hvert innslag hvirvlet planker, splinter, takrenner og allskens vrak opp i luften. De russiske panserne forsøkte å trengte ut, men det lyktes bare noen få, resten ble stående og brenne og besetningen forsøkte maysommelig å kravle ut av lukene. Over alt løp bolsjevikene ut fra landsbyen og ut i kornakrene rundt omkring hvor de kastet seg på magen. Det vrimlet av dem. Artilleriet fortsatte ufortrødent, salve på salve ble jaget over.

Så gikk infanteriet til angrep. I løpet av kort tid var byen feiet og renset for fienden, og enhver kunde hente seg et godt måltid mat. To dager etter banket vi på byporten utenfor Sjitomir og sammen med et par andre divisjoner erobret vi byen, som forresten var et jødehull, og vi var no ved den store asfalt-autostradaen som løp snorrett til Kiev.

Vi ante ikke hvilket omfang slaget om Kiew skulde få. Vi visste bare at kirsebærene var modne og at det var sol og sommer. Vi fikk de første brev heimefra. Vi snakket om hvordan det vel kunde være heime og hvordan det så ut i Kiew. Imens følte vi oss fore til venstre og til høyre for autostradaen, men russerne hadde satt seg til motverge. Og det var innledningen til vel et av de største slag som er utkjempet på Austfronten.

Kiew ble beleiret, som i sin tid Warschau ble det. I dager og måneder framover ble stillingene holdt, mens i sør og nord andre panserarmeer satte over Dnjepr.

Men for det lyktes oss å sette over Dnjepr, for derved å slutte ringen om Kiew, måtte området sør for autostradaen Kiew—Sjtomir med byene Biala Zerkiew, Taratscha, Luga, Boguslaw, Korsuni og Smela tas. Her hadde fienden satt seg godt fast.

Divisjon «Wilking» ble trukket ut av kampene ved Kiew og ble satt inn ved Biala Zerkiew.

I drivende sommervær bar det sorover. Himmelen var tindrende blå. En tropisk hete fikk oss til å kaste uniformstykkene ned i bunnen på bilen, stålhjelmene ble tatt av. Den var for tung. Her i hjertet av Ukraina slo det oss først hvor rikt landet er. Milevide hvetemarker så langt øyet rakk og enda lenger, møtte vårt blikk vaiende korn allerede modnet til høsting. Det var i slutten av juli.

Biala Zerkiew ble tatt uten at russerne ytet særlig motstand. De trakk seg tilbake og besatte høyden sør for byen. Om natten så vi dem underminere vegen som snodde seg over høyden mot Taratscha.

Artilleriet skjøt forstyrrelsesild hele natten igjennom. Neste dag brøt fortropperne de fiendtlige forskansningene og stormen mot Taratscha begynte. Regiment «Germania» fikk i oppdrag å ta Taratscha og å sikre formarsjvegen mot sør. Regiment «Nordland» skulde i ly av «Germania» fortsette austover og besette Luga som var ansett for å være et viktig støttepunkt i russernes operasjoner.

Det er det eneste ved de tyske operasjoner at blir en ting befalt blir det også gjennomført på timen og minuttet.

«Germania» hadde knapt erobret landevegen inn til Taratscha for regiment «Nordland» bruste forbi og begynte sitt angrep på Luga. Og det er betegnende, at mens det ble kjempet om disse byene, eller stedene, rullet tredje avdeling fra artilleriet videre austover og begynte egenhengig uten infanteristøtte et avsluttende angrep på Boguslaw.

Men «Germania» kom inn i et blodbad.

Taratscha lå nede i en dalsenke, formarsjvegen førte midt gjennom byen og var helt i vår hånd. Men det nyttet ikke å føre et angrep mot byen derfra. Hensikten måtte være å knuse fienden, ikke å trykke ham ut av byen og la ham forsvinne på steppene.

Derfor ble stillingen holdt uten at det ble gjort noe forsøk på å trenge inn i byen fra hovedvegen.

Derimot brøt en bataljon gjennom de russiske linjene mot sør og besatte alle høyden vest for byen. Dermed kom russerne i det kritiske leie

at de bare hadde en mulighet for å unnsnippe, nemlig rett sør i retning av Uman. Men i tide må de ha oppdaget at denne veg bare førte dem fra en felle og inn i en annen. Uman ble i de dager tatt av «Leibstandarte».

Mot aust var det nytteløst, her lå regiment «Nordland». Luga var helt i vår hånd. Det var ikke annet å gjøre for russerne enn å yte motstand til det ytterste.

Det fikk våre heltemodige infanterister i «Germania» straks føle. Da de arbeidet seg nedover skråningen mot Taratscha, ble de møtt av en trommeild så de ikke kom et skritt videre, men måtte grave seg ned. Det plystret og hvinte forbi ørene deres, mektige drønn av storkalibret skyts, sårete ynket seg, fortvilte hender arbeidet febrilsk med spaden, et inferno av ild, stål og jern.

Det ble ikke bygget ut noe gravsystem.

Det var ugjorlig.

De lå halvt nede i skråningen, russerne kunde følge den minste bevegelse og en retrett var ikke tale om.

Omsider hadde de fleste fått gravet seg ned, og der lå de uten å kunne bevege seg, uten å kunne titte opp. Var en eller annen så uforsiktig å løfte på hodet, knitret maskingeværene fra alle kanter og de fiendtlige skarpskytterne var uhyggelig sikre.

Det ble gitt ordre til ubevogelighet til natten vilde utbygge stillingene.

Bare det kunde bli natt.

Russerne forholdt seg merkelig passive. Av og til sendte de noen salver grovkalibret over for liksom å tilkjennegi at de var våkne. Det var spenning i luften. Utallige ønsker strømnet gjennom guttene der de lå i skråningen. Kunde de enda få anbrakt maskingeværene i stilling, kunde bare vårt eget artilleri bli satt inn. Kunde det enda bli mørkt.

Og natten kom.

Maskingeværene ble satt i stilling. Postene ble fordelt på forskjellige avsnitt. Da satte russerne inn med en trommeild som ingen har opplevd maken til. Det orglet i luften, enfandenivoldsk symfoni og jorden rystet under innslagene. Russiske maskingeværer barberte skråningen nedover og oppover.

Tre ganger gjentok russerne ildoverfallet med uforminsket styrke. Da kom angrepet.

Som skygger og smådjevler yrte russerne opp over skråningen, de søkte ikke dekning, men løp lett sammenbøyd oppover.

Stormen mot Taratscha begynte.

Våre maskingeværer spydde ild. De forreste stupte. Men neste bølge trengte på, trengte nærmere og nærmere. Det ble nærkamp i gravene. Håndgranatene detonerte med små skarpe knall. Maskinpistolene bjeffet ilt og støtvis. Et sted i mørket lå nordmannen Sverre Hegre, han knep hånden hardere om maskingeværhalsen og trykket forover.

Hadde de visst hva som vilde komme til natten hadde de sikkert ikke uttalt ønsket.

Solen svant i vest, verden omkring dem døde langsomt ut da dagslyset ble borte.

— Dette fordomte mørket. Skyte etter skygger var neimen ikke det grann morro. Øynene stirrer hardt langs geverløpet. Kom med noen flere håndgranater, ropte han bakover, løpet er for varmt, la han til for seg selv. Kunde han enda se noe av det som foregikk nedenfor.

Det var ikke ørens lyd å få.

Han hev maskingeværet i en annen retning og trykket hardt på avtrekkerne. Det bolget og bukket nedover, noen skrik brøt larmen, vonde skrik.

— Bare det kunde bli lyst. Han bet tennene sammen.

Noe svirret i luften, han bøyde seg ned, grov ansiktet ned i jorden. Håndgranaten traff ham på ryggen og spratt lenger vekk, hvor den detonerte og sendte en lavine av jord over ham. No var de neimen ikke langt unna. Han grep granatene, den ene etter den andre og kastet nedover. Noen korte glimt der nede.

Da var de over ham.

Fire, fem mann brøt seg ned i graven og hev seg over ham. Men Hegre tapte ikke besinnelsen av den grunn. Den store nordmannen reiste seg opp og sveivet med armene, brølte et eller annet på norsk og klasket to av dem sammen så de datt som sekker over maskingeværet.

Flere og flere trengte ned i graven. Kameraetene sloss for livet, det ble trukket kniver. Hegre grep spaden. Og no levde det gamle vikingblod opp i nordmannens årer. Sveiende med spaden ryddet han graven til høyre og venstre, slo om seg med lang arm. Svetten rant nedover ansiktet hans, luggen lå ned i pannen.

Men han gjorde rent bord. Sist hev han de to vekk fra maskingeværet og la seg til rette igjen. Løpet var allerede blitt kaldt.

Det ble rolig.

Døden hadde herjet på skråningene over Taratscha.

Tarnopol er omringet.

En uke lå de der uten å kunne bevege seg. Hver natt satte russerne inn med de samme harde angrepene, men ble hver gang slått tilbake.

I grålysningen den syvende dagen spilte artilleriet, som var kommet til unnsetning, opp i en timelang trommeild på Taratscha, og våre infanterister løste seg fra gravene og stormet byen. Det ble ikke skutt meget. Russerne var forlenget ferdig. De fant bare en sonderskutt by.

Taratscha var i vår hånd.

Imens støtte artilleriet fram mot Boguslaw og gikk i stilling tyve kilometer fra byen.

Forrest og uredde oppreist i bilen står *Hauptsturmführer Schlamelcher*, en tysk offiser av rette slaget. For full fart går det innover mot Boguslaw. I Luga rastet vi noen minutter, mens kommandøren kjører lenger fram for å sondere terrenget.

En flysveit russiske bomber drønner i veg over oss, det blinker i lettmetall, sovjetstjernen lyser rødt og gult på vingene. Vi løper i dekning, men bombene faller langt vekk. Schlamelcher kommer tilbake, han gir signal og kolonnen ruller videre. Syvende batteri blir hentet av en melder og de tunge kanonene raser forbi. Oho, no blir det slag, — uten infanteri.

Vi norske roper til hverandre gjennom støvskyen. «Nytt heimefra? No går det løs gitt,» — svette og skitne, men ved godt humor. Oppe i et tårn ligger observatøren med kikkert. Han roper alt i ett nye tall og kommandoer ned til sambandsmannen. Syvende batteri skyter. Det er velgjørende å høre egne kanoner skyte. Russerne prøvde med et par skudd, men nådde ikke fram. Innslagene lå femti, seksti meter vekk. Da reiste V. B. (framskutt observator) seg opp i sin fulle høyde og fektet med armene — fulltreffer — fulltreffer!! Det russiske batteriet er truffet.

Russerne flykter.

I mellomtiden kjører de andre batteriene opp og no blir det liv. Det spares ikke på kruttet. Russerne trekker seg tilbake mot Boguslaw, opplyser V. B. — Schlamelcher lar i all hast niende batteri kjøre lenger fram, de skal ta de flyktende under jld.

høydene foran Boguslaw besatt. Batteriene var gått i stilling i løpet av natten.

Richard Børresen, en nordmann i niende batteri, kom gående langs vegen. Han hadde vært tilbake med en melding for batterisjefen og skulde fram til ildstillingen igjen. Uten tanke for at det kunde ligge noen i skauen og ta ham på kornet, gikk han der og lot tankene drive.

Da ropte en eller annen på ham.

— Hei Richard, ser du ikke folk da?

Han snudde seg og fikk se verdens underligste ting. Der satt Engelschion, en nordmann i syvende batteri, og spiste frokost. Makelig og trygt, og med en død grinende russer som sete.

— I alle dager, du har jamen funnet deg en interessant sitteplass.

— Det ja, — Engelschion klappet døden på rumpa, — det er sengekameraten min fra i natt det.

— Årru' gjerne?

— Jo da, vi kom hit ved et-tiden i natt, stumende mørkt, forstår du, og trodde som bare fan, så ok jeg ullteppet og slang meg i grøtta som vanlig, men der lå en fra før. Jeg gadd ikke flutte meg, forstår du, og bare dytta til'n, og sa han fikk åke litt lenger innover, men han røpte ikke på seg. Han er sovna, tenkte jeg — og dermed sovna jeg også. I dag tidlig glante jeg rett i gapet på'n — har du sett så fele tenner noen gang.

Vi ventet mens artilleriet sang opp.

Biela Zierkiew ble tatt uten at russerne ytet særlig motstand.

Da blir det livlig i skaukanten fire hundre meter aust og til høyre for syvende batteri. Et skred av maskingeverild feier hen over stillingene. Alle kaster seg nesegrus, forferdet over denne overrumpling. Da reiser Schlamelcher seg. Uten å akte ilden går han bort til batteriet og tar selv kommandoen, — alle til kanonene! —

I en fart dreies kanonene mot aust og i direkte skudd spyr de fire rørene stål. Mannskapet akter ikke maskingeverilden, men lader og skyter uten opphold. Det ble for mye for russerne. I en liten ildpause kommer de ut, vifter med hvite skjorter og aviser til tegn på at de overgir seg.

Fangene ble sendt bakover.

Offiserene stod no i en klynge og samrædde om det vilde være mulig å ta Boguslaw uten infanteri. V. B. mente nei, men Schlamelcher bestemte seg for å beleire byen.

Attende batteri ble sendt forover og gikk i stilling så de akkurat greide å beskytte høydene foran byen.

En del av kanonmannskapene ryddet skauen på begge sider av vegen. Neste morgen var

Børresen lo, Engelschion, lektoren fra en av Norges gymnasier, satt her med skolebrillene på nesen og nød sin brodskalk sittende på en død russer. Engelschion tygget videre, det flisegule håret strittet til alle kanter.

— Jeg må nok gå jeg, sjefen venter, Børresen rakte fram hånden.

— Tror'u vi greier Boguslaw da?

— Joss ja, — det kommer infanteri i morgen, har jeg hørt.

— Det er da bra. Skauen er full av russere, — jeg så et glimt av to—tre stykker i dag tidlig. De løp forbi borti skauen, like ved den lysningen derborte, tromlet opp ledning, — frekke som døden, forstår du.

— Fært gitt.

De satt enno en stund og pratet sammen, da rakte Børresen fram hånden til avskjed og gikk.

— Du får ha det da, — bra mener jeg, sa han.

Engelschion trakk fram geværet og begynte å pusse det.

(Fortsettes.)

Batteriene var gått i stilling i løpet av natten.

Hauptsturmführer Schlamelcher, en offiser av rette slaget.

1.7.07a. Eidesstattliche Erklärung des Richard Schulze(-Kossens)

Berger-Dokument Nr. 20

Exh. Nr.

Abschrift

Nürnberg, den 13.1.1948

Eidesstattliche Versicherung

Ich, Richard Schulze, geb. 2.X.1914, zur Zeit Gerichtsgefängnis Nürnberg, zuerst darauf aufmerksam gemacht, daß ich mich bei Abgabe einer falschen Erklärung an eides statt einer Bestrafung aussetze, sage aus und erkläre an eides statt, daß meine Erklärung wahr ist und als Beweismaterial vor dem Internationalen Militärgerichtshof Justizpalast Nürnberg oder einer Spruchkammer vorgelegt werden soll, das Folgende:

Ich war zuletzt Obersturmbannführer der Waffen-SS, gehörte nach ununterbrochener Truppenzugehörigkeit ab April 1939 dem Auswärtigen Amt als Angehöriger des Diplomaten Nachwuchses an, gehörte lange Zeit dem Stabe des Reichsaußenministers als Adjutant Ribbentrops an, wurde nach Teilnahme am West-Südwest- und Ostfeldzug nach Ausheilung mehrerer Verwundungen am 3.10.1941 Ordonnanzoffizier der Waffen-SS bei Hitler, wurde Ende Oktober 1942 zum persönlichen Adjutanten Hitlers ernannt und gehörte — mit Unterbrechung durch Krankheit an den Folgen meiner Verwundungen bis zum 6.12.1944 dem Führerhauptquartier an. Einige Monate des Jahres 1943/44 verbrachte ich an der SS-Junkerschule in Toelz, wo ich für die Dauer meines Aufenthaltes freiwillig die Führung und Erziehung einer aktiven Lehrgruppe übernahm, die sich aus Reichsdeutschen und europäischen Offiziersanwärtern der Waffen-SS aus über 10 Nationen zusammensetzte. Nach Rückkehr in das Führerhauptquartier im August 1944 und Wiederaufnahme meines Dienstes als Adjutant schied ich im Dezember 1944 dort aus, übernahm bei der 12. SS-Panzerdivision eine Kampfgruppe und wurde nach Teilnahme an der Ardennenoffensive im Januar 1945 zum Kommandeur der Junkerschule